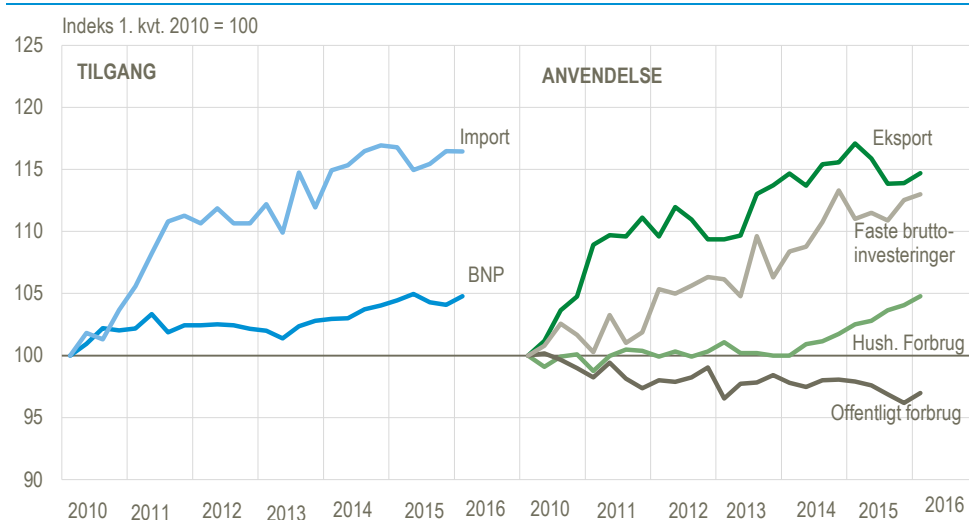

Industri og vareeksport løfter væksten

Bruttonationalproduktet (BNP) steg 0,7 pct. i første kvartal, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. BNP-væksten er dermed revideret 0,2 procentpoint op i forhold til første offentliggørelse. Den økonomiske fremgang skyldtes især vækst for industrien og vareeksporten. For den indenlandske efterspørgsel bidrog især husholdningernes og det offentlige forbrug positivt til væksten. Der var en mindre vækst i investeringerne, mens især udviklingen i lagrene bidrog negativt til væksten. Baseret på hidtidige erfaringer kan usikkerheden på BNP-væksten generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint.

Nationalregnskabets hovedstørrelser, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Et år med BNP-vækst

Siden første kvartal 2015 er BNP steget med 0,3 pct., hvor en solid vækst i husholdningernes forbrug understøtter fremgang i den danske økonomi. I denne offentliggørelse er der også medtaget ny information for 2015, hvilket har ført til en nedjustering af BNP-væksten i 2015 fra 1,2 pct. til 1,0 pct.

Energi hæver husholdningernes forbrug

Husholdningernes forbrug steg med 0,7 pct. i første kvartal – dog kun 0,3 pct. hvis der ses bort fra en markant vækst i forbruget af el og brændsel. Væksten i forbruget var bredt funderet med fremgang for tjenester, køb af køretøjer og andre varer. I forhold til første kvartal 2015 er husholdningernes samlede forbrug steget med 2,2 pct. Det offentlige forbrug steg 0,8 pct. i årets første kvartal. Siden første kvartal 2015 er det offentlige forbrug faldet 0,9 pct. Især ny information om det offentlige forbrug i 2015 har givet anledning til en nedjustering i den årlige vækstrate siden sidste offentliggørelse - se mere i afsnittet om *Særlige forhold ved denne offentliggørelse*.

Faldende skibsinvesteringer dæmper samlet investeringsvækst

I første kvartal steg de faste bruttoinvesteringer med 0,4 pct. Med en vækst på 4,7 pct. var der især fremgang i boliginvesteringerne, mens der var en markant tilbagegang i maskin- og transportmiddelinvesteringerne på 4,2 pct. Dette fald skyldtes en større tilbagegang for transportmidlerne, hvor importen af skibe til investering faldt kraftigt. De samlede faste bruttoinvesteringer steg således 1,9 pct., når der ses bort fra transportmidlerne.

Fremgang i vareeksporten

Eksporten steg med 0,7 pct. i første kvartal. Denne stigning er drevet af en fremgang i vareeksporten på 1,8 pct., mens tjenesteeksporten faldt med 1,0 pct. Importen er i samme periode uændret. Her har importen af varer udvist et fald på 0,5 pct. Importen af tjenester er steget med 0,8 pct.

Siden første kvartal 2015 har der været tilbagegang i udenrigshandelen med et fald i eksporten på 2,1 pct. og et mindre fald i importen på 0,3 pct. Hvis der ses bort fra den kraftige tilbagegang i importen af skibe til investeringer, har der dog været en fremgang i importen svarende til stigningen i den indenlandske efterspørgsel. I forhold til den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab er der foretaget en ændring i beregningen af prisindekset for udenrigshandel med tjenester - læs mere i afsnittet *Særlige forhold ved denne offentliggørelse*.

Fortsat stigende beskæftigelse

Beskæftigelsen steg 0,4 pct. i første kvartal, og de præsterede timer steg 0,3 pct. I forhold til første kvartal sidste år er beskæftigelsen steget med 1,5 pct. svarende til ca. 41.200 personer, mens de præsterede timer er steget 0,4 pct.

Danmarks nationalregnskab

	2016		2015		2016
	1. kv.	1. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.
	Løbende priser		Sæsonkorrigeret realvækst		
			Årlig vækst ¹	Kvartalsvis vækst	
	mia. kr.	pct.			
Bruttonationalprodukt (BNP)	484,4	0,3	-0,6	-0,2	0,7
Import af varer og tjenester	221,2	-0,3	0,4	0,9	-0,0
Import af varer	141,3	0,2	0,7	2,2	-0,5
Import af tjenester	79,9	-1,2	-0,1	-1,5	0,8
Forsyning i alt	705,5	0,1	-0,3	0,2	0,4
Eksport af varer og tjenester	244,1	-2,1	-1,7	0,0	0,7
Eksport af varer	156,2	-2,5	-2,2	0,4	1,8
Eksport af tjenester	87,9	-1,3	-1,0	-0,5	-1,0
Husholdningernes forbrugsudgifter	231,1	2,2	0,8	0,4	0,7
Køb af køretøjer	8,4	8,3	4,5	-0,9	0,8
Andre varer	92,3	2,3	1,1	0,0	0,7
Tjenester inkl. turisme	130,4	1,8	0,4	0,8	0,7
NPISH forbrugsudgifter ²	7,4	1,9	-0,6	4,3	-2,5
Offentlige forbrugsudgifter	127,8	-0,9	-0,7	-0,7	0,8
Faste bruttoinvesteringer	91,8	1,8	-0,5	1,5	0,4
Boliger	20,2	5,7	-1,1	1,5	4,7
Andet byggeri og anlæg	19,2	2,0	-1,9	0,6	2,0
Maskiner, transportmidler mv.	27,2	-4,2	-4,0	2,9	-4,2
Intellektuelle rettigheder	25,3	5,5	5,3	0,7	0,9
Lagerforøgelse mv. ³	3,3	0,3	0,5	0,1	-0,4
Endelig anvendelse i alt ⁴	705,5	0,1	-0,2	0,3	0,4
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	988	0,4	0,8	0,6	0,3
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2 792	1,5	0,3	0,4	0,4

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i endelig anvendelse i alt kan afvige fra forsyning i alt pga. indirekte sæsonkorrektion - se mere om metode og resultater i notatet *Det sæsonkorrigerede BNP*.

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Revision sænker væksten i 2015 og øger fremgangen i første kvartal

De reviderede tal for 2015 betyder, at væksten i BNP for 2015 er revideret ned til 1,0 pct. fra tidligere 1,2 pct. Af tabellen nedenfor ses at nedjusteringen primært skyldes en lavere vækst i den offentlige sektor, som dog modereres af opjusteringer for transport og finansiering.

Vækstbidraget til BNP fra *sundhed og socialvæsen* er således revideret ned med 0,2 procentpoint, mens det for *offentlig administration, forsvar og politi* er revideret ned med 0,1 procentpoint. Disse revisioner skyldes indarbejdelse af nye mængdeindikatorer for det offentlige - læs mere i afsnittet *Særlige forhold ved denne offentliggørelse*.

I både *transport og finansiering og forsikring* er vækstbidraget til BNP revideret 0,1 procentpoint op. Revisionen for *transport* er i høj grad påvirket af førnævnte ændring i beregningen af prisindekset for udenrigshandel med tjenester. Revisionen i *finansiering og forsikring* skyldes indarbejdelse af regnskabstal for 2015.

Revisioner af branchernes bruttoværditilvækst i 2015

	Realvækst, pct.		BNP-vækstbidrag, pct.point	
	Hidtidig værdi	Ny værdi	Hidtidig værdi	Ny værdi
A Landbrug, skovbrug og fiskeri	6,4	6,6	0,1	0,1
B Råstofindvinding	-9,6	-9,6	-0,2	-0,2
C Industri	2,7	2,6	0,3	0,3
D Energiforsyning	4,9	4,9	0,1	0,1
E Vandforsyning og renovation	-6,2	-6,1	0,0	0,0
F Bygge og anlæg	3,6	3,0	0,1	0,1
G Handel	-2,0	-2,2	-0,2	-0,2
H Transport	-3,1	-1,3	-0,2	-0,1
I Hoteller og restauranter	3,3	3,3	0,0	0,0
J Information og kommunikation	7,8	7,7	0,3	0,3
K Finansiering og forsikring	-2,1	-0,8	-0,1	0,0
LA Ejend.hand.,udl.af erhv.ejend.	0,7	0,7	0,0	0,0
LB Boliger	0,8	0,8	0,1	0,1
M Videnservice	4,0	4,1	0,2	0,2
N Rejsebureauer, rengøring mv	6,4	6,4	0,2	0,2
O Off. adm., forsvar, politi	0,7	-1,3	0,0	-0,1
P Undervisning	0,2	-0,2	0,0	0,0
Q Sundhed og socialvæsen	0,9	-1,2	0,1	-0,1
R Kultur og fritid	-0,5	-0,4	0,0	0,0
SA Andre serviceydelser mv.	3,9	3,9	0,1	0,1
SB Private husholdn. med ansatte	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Produktskatter, netto	2,8	2,9	0,4	0,4
BNP	1,2	1,0	1,2	1,0
Heraf: Offentlig forvaltning og service	0,5	-1,0	0,1	-0,2

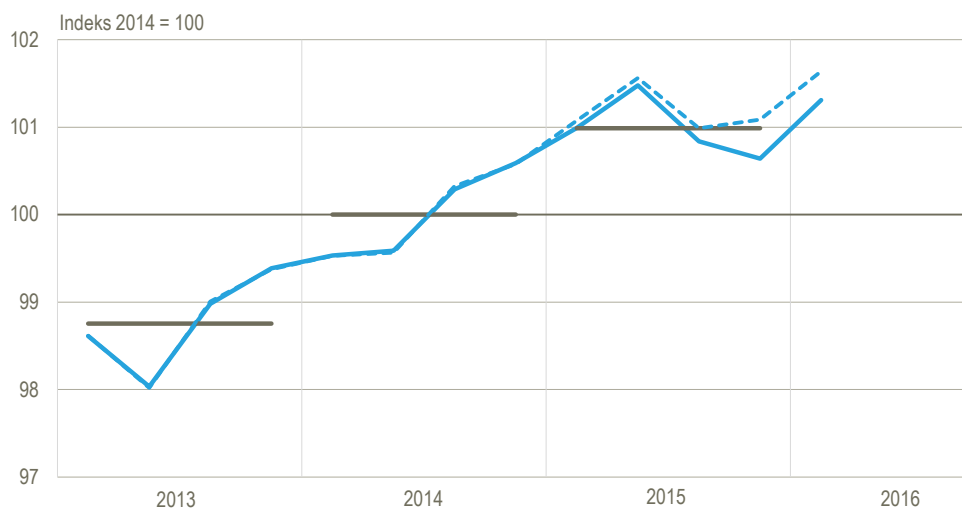
Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/nabp19>.

Af tabellen ses også at BNP-væksten i 2015 især er drevet af *industri* samt servicebrancher primært rettet mod erhverv. I modsat retning trækker især negative bidrag fra *råstofindvinding og handel*. Endeligt bør det også bemærkes, at *produktskatter, netto* bidrager med 0,4 procentpoint til BNP-væksten i 2015. Dette skal ses i lyset af en pæn stigning i husholdningernes forbrug - særligt indenfor afgiftstunge forbrugsgrupper som energi og køb af køretøjer. Ligeledes bidrager en pæn vækst i virksomhedernes investeringer i køretøjer også positivt.

Nedjusteringen af BNP-væksten i 2015 slår især igennem i 2. halvår - jf. figuren nedenfor. Her er udviklingen i det kvartalsvise BNP illustreret og årsniveauerne er angivet med vandrette streger. Udviklingen i BNP fra seneste offentliggørelse er angivet med stiplede linje. Som det ses er der nu tilbagegang i både tredje og fjerde

kvartal, og der er et samlet fald på 0,5 pct. i andet halvår 2015 ift. første halvår. Stigningen på 1,0 pct. for 2015 samlet skyldes dermed stadig den pæne vækst i andet halvår 2014 og første halvår 2015. Med den pæne vækst i første kvartal 2016 indhentes dog en betydelig del af tilbagegangen i andet halvår 2015.

BNP, kædede værdier, sæsonkorrigeret: Kvartalsudvikling og årsniveauer

Anm.: Fuldt optrukket linje angiver aktuelle tal og stiplede linje angiver hidtidige tal. Vandrette streger angiver årsniveauer.

Den svagere vækst i andet halvår 2015 betyder også, at dansk økonomis udgangspunkt er forværret yderligere gående ind i 2016. Dermed styrkes konstateringen af, at det kræver pæne kvartalsvise vækstrater i 2016 for en moderat vækst for året samlet. Fx vil en kvartalsvækst på 0,5 pct. i hvert af de tre sidste kvartaler i 2016 kun medføre en vækst på 1,1 pct. for hele året, mens en kvartalsvækst på 0,3 pct. i de resterende kvartaler vil give en årsvækst på 0,8 pct. En kvartalsvækst på 0,5 pct. er over den gennemsnitlige kvartalsvækst de seneste 25 år, mens en kvartalsvækst på 0,3 pct. er lig den gennemsnitlige kvartalsvækst siden det seneste lavpunkt i andet kvartal 2013.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revideret opgørelse af 1. kv. 2016 og 2015

Med denne offentliggørelse revideres nationalregnskabet for første kvartal 2016. Derudover er der foretaget revisioner i alle kvartaler i 2015. Disse revisioner har medført, at BNP-væksten er revideret ned med hhv. 0,1 og 0,3 procentpoint i første og fjerde kvartal 2015, mens den er revideret 0,2 procentpoint op i første kvartal 2016. Baggrunden for revisionerne er primært nye oplysninger vedrørende betalingsbalance og udenrigshandel, landbrug, byggeri samt finansielle brancher. Desuden er der indarbejdet nye oplysninger for realvæksten i offentligt forbrug og prisudviklingen for udenrigshandel med tjenester. Den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab var i *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 242* fra 31. maj 2016. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet *Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab*.

Prisindeks for udenrigshandel med tjenester

Der har igennem 2015 været tvivl om, hvorvidt prisudviklingen på im- og eksport af tjenester var retvisende sammenlignet med øvrig kendt information på området. Der blev iværksat en nærmere analyse af oplysningerne, der nu er afsluttet. Analysen har afsløret uhensigtsmæssigheder i beregningen af det bagvedliggende prisindeks for søtransport. Dette er nu ændret, og denne revision har, sammen med anden ny information om udenrigshandlen, medført en opjustering af realvæksten for importen i 2015 på 1,4 pct.point. Tilsvarende har det medført en opjustering af eksporten på 1,3 procentpoint i forhold til seneste offentliggørelse. Effekten på BNP

er noget mindre, fordi revisionerne modvirker hinanden, og det skønnes, at ændringen isoleret set bidrager med +0,1 pct.point til BNP-væksten i 2015.

Sæsonkorrektion og påsken

Ved sæsonkorrektion tages der i et vist omfang højde for påsken, men erfaringen viser, at det kan være vanskeligt at estimere den præcise effekt. Læs mere om sæsonkorrektion i det kvartalsvise nationalregnskab i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på kvartalsvækst-rater i *Arbejdstidsregnskabet 1. kv. 2016*, der blev offentliggjort 15. juni 2016 i [Nyt fra Danmarks Statistik nr. 267](#).

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på tallene i [Nyt fra Danmarks Statistik nr. 284](#), *Offentligt kvartalsregnskab 1. kv. 2016*, der blev offentliggjort 24. juni 2016. Derudover er realvæksten i det offentliges individuelle ikke-markedsmæssige forbrug og produktion i 2015 nu beregnet ved hjælp af mængden af de leverede ydelser frem for udgifterne til at producere dem. Disse oplysninger har ikke hidtil været tilgængelige for 2015. For det seneste kvartal, første kvartal 2016, er realvæksten i det offentlige forbrug baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på grundlag af den opgørelse af betalingsbalancen, som blev offentliggjort 9. juni i [Nyt fra Danmarks Statistik nr. 257](#), *Betalingsbalancen over for udlandet april 2016*.

Industriens produktionsværdi

Opgørelsen af udviklingen i industriens produktionsværdi er baseret på statistikkerne for industriens salg og lagre. For lagrenes vedkommende er de baseret på *Industriens og engroshandlens lagre*, statistikbanken.dk/LAG6. Omsætningen i industrien er beregnet på grundlag af udviklingen i *Industriens salg*, statistikbanken.dk/OMS5.

Byggeri

Statistikken over byggeaktiviteten, som er den væsentligste kilde til opgørelsen af aktiviteten i byggeriet, er fortsat præget af mange forsinkede indberetninger. Der må derfor påregnes nogen usikkerhed i opgørelsen af byggeaktiviteten. Ydermere er fjerde kvartal 2015 og første kvartal 2016 påvirket af manglende indberetninger fra Århus kommune; læs mere i [Nyt fra Danmarks Statistik nr. 203](#), *Byggevirkomheden 1. kv. 2016*.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på <http://www.dst.dk/stattabel/1929> i Statistikbanken.

Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 2. kv. 2016* udkommer 31. august 2016.

Henvendelse: Jonas Dan Petersen, tlf. 39 17 34 89, jop@dst.dk

Kathrine Lindeskov Johansen, tlf. 39 17 30 67, kj@dst.dk

Rasmus Rold Sørensen, tlf. 39 17 30 64, rrs@dst.dk

Bahar Dudus, tlf. 39 17 36 57, bdu@dst.dk

Daniel F Gustafsson, tlf. 39 17 30 63, dfg@dst.dk